

WORD

#37

APRIL 2013

AV UNGA, FÖR UNGA I UPPSALA

För förorten

Engagerat i Sävja

Vispop

Tredje Gången Gillt

Snart är den här!

Vår framtid

Träning

Muskler eller kondition

Lever sin dröm

Ulrik Munther

Ungdomens hus

Kampen om huset

Sopor

Följ med i sopbilen

Word testar

Zumba passar alla

Anders ryggsäck

Mattias Klum

Framtidsvisioner

Sopsortering!

Vilken framtid är din?

Studenten

Håkan Hellströms nya

VILL DU SKRIVA OM
**MILJÖ
 MÖDE
 POLITIK
 MAT
 SP.ORT
 HALSA
 FILM
 UPPSALA
 SEX
 ELLER KANSKE
 FOTA?
 HÖR AV DIG
 VETJA!**
Av unga, för unga

 Word görs av gymnasie-
 elever i Uppsala.
 Vill du vara med?

Mejla

word@tidningenword.se

Smsa

070 645 31 41

 facebook.com/
 gillatidningenword

tidningenword.se

WORD #37

Tema: Framtid

OMSLAGSFOTO

Rebecca Karlén

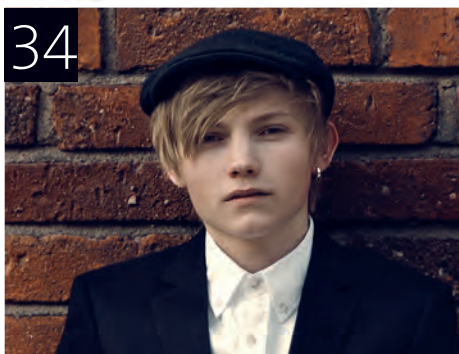
SOPGUBBE – Kennet Hedqvist och hans kollegor tar hand om ditt skräp. Men vet du vart det tar vägen efter att sopbilen åkt?

24

528

34

1433

#37
INNEHÅLL

- 5 **Ungdom**
Operation Sävja.
- 6 **Test**
Vilken framtid är din?
- 8 **Mode**
Anders Super Mario-väska.
- 9 **Mode**
Stil.
- 10 **Person**
Mattias Klum.
- 12 **Framtid**
Så blev det inte.
- 13 **Studenten**
Det här ska klassen tänka på.
- 14 **Hälsa**
Vi testar zumba.
- 16 **Hälsa**
Muskler vs kondition.
- 20 **Politik**
Jobb för unga.
- 24 **Sopor**
Följ med i sopbilen.
- 29 **Sopor**
De äter sopor.
- 30 **Kulturprofilen**
Ungdomens hus.
- 31 **Kultur**
Recensioner: film, musik och spel.
- 33 **Kultur**
Demo: Tredje Gången Gillt.
- 34 **Utgång**
Ulrik Munther.
- 35 **Utgång**
Tyckt och tryckt.

Vem fan bryr sig?

VEM BRYR SIG om din bild på ”dagens outfit”, att du sitter på golvet och dricker rödvin som en riktig hipster, att du har en ny partner och det blir like-rekord åt det på fb eller att du promenerar omkring i skymningen och lägger upp bilder på solnedgångar?

Det instagrammas, facebookas, vineas, bloggats, vloggats, twittraras, kvittrats och allt vad folk håller på med. Folks liv är överexponerade i en miljard kanaler omkring oss varje dag – varför? Vem fan bryr sig?

Som ett samhälleligt fenomen är alla sociala plattformar intressanta eftersom de utgör grunden för olika uttrycksformer. Men det är omöjligt att ge ifrån sig något väsentligt överhuvudtaget när det pyser ut åsikter, tankar, bilder och meningar mest hela tiden.

Om det inte konstant rann ur oss material skulle vi kunna samla det viktigaste vi faktiskt tyckte på riktigt och skapa något av det, hitta vår unika röst och låta den få blomstra. Förändra något.

ALLAS ÅSIKTER ÄR långsamt på väg att blandas samman till nyanser av samma färg. Någon håller med, någon håller inte med men det är samma, givna åsikter som blandas runt och läcker ut i liknande vinklar av snarlika ämnen.

Kunskap i sig har inget egenvärde då vad som helst är ett klick bort via Iphonsens googlingsfunktion. Folk tycker om sådant de inte har en aning om: kunskapsbristen medför skeva åsikter eftersom kunskapen som åsikterna ska grundas på inte finns där.

Varför är det så här? För att det inte krävs något ansvar eller tänkande för att ge ifrån sig en massa onödiga, oväsentliga tankar – men att ha riktig kunskap, läsa på och lära sig tar mer tid?

ATT INSTAGRAMMA BILDER på sin frukost, vara ytlig i modebloggar och så vidare är inte en synd i sig, bara det ytliga ställs i proportion till allt annat i livet som betyder något egentligen.

Vi behöver balans.

JAG HAR DÅLIG eftersmak av att se så mycket utrymme i sociala medier tillägnas trams, att se så många möjligheter utnyttjas på fel sätt.

Vi kan göra så mycket men ingen orkar för det som syns på ytan tar mindre tid att beskåda än det som försiggår därunder. Och det som syns på ytan är för mycket och tar för stor plats för att en ens ska orka ta sig igenom till lagrena undertill.

4
Inte-missa-
händelser
i vår

Modevisning

Elever från alla årskurser på Hagströmska gymnasiet – tidigare YA – visar upp sina kreationer. Ungt Folk spelar och Grands kafé är öppet som vanligt.

► 7 maj, Grand

Mötesplats i Sävja

Diskutera Sävjas framtid tillsammans med andra unga samt politiker och tjänstemän. Läs mer på boiu.se/motesplatsen

► 25 april, Sävjaskolan

Vårutställning

Aldrig varit i GUC:s lokaler i Fyrislund? Ta chansen innan skolan flyttas, gå på utställning med elevernas bästa arbeten.

► 24 maj, GUC

HIV på Fredens hus

En grupp treor från Rosendal har producerat en utställning om levnadssituationen i sydafrikanska kåkstäder. En ”kreativ och inspirerande utställning” utlovas på Fredens hus, ända till slutet av sommaren.

► Fredens hus (i Slottet)

Leila Sabzevari

om sociala medier

Jag har dålig eftersmak av att se så mycket utrymme i sociala medier tillägnas trams.

KONTAKT

word@tidningenword.se
Barnombudsmannen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99

sms: 070-645 31 41
www.tidningenword.se

ANSVARIG UTGIVARE

Lisa Skiöld
lisa.skiold@boiu.se

CHEFREDAKTÖR, LAYOUT, ANNONSER

Mårten Markne
marten@tidningenword.se

INFORMATION FÖR ANNONSÖRER

tidningenword.se/annons

TRYCK ISSN

Wikströms 1654-0808

WORD GÖRS AV unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar i Uppsala: ett brett medium som ger en känsla för sammanhang och sammanhållning. Word vill förstärka ungas känsla av och insikt i att vara medborgare i Uppsala, och stärka deras möjlighet till inflytande och delaktighet i samhällslivet. Word är också en kanal mellan unga och beslutsfattare i kommunen i och med att Word innehåller samhällsinformation på ungas egna villkor och bjuder in till dialog.

Word har funnits sedan 2006 och läses av hälften av gymnasieungdomarna i Uppsala (2011). Läsarna är både killar (42 %) och tjejer (58 %). Word finns på alla gymnasieskolor i Uppsala samt på bibliotek, fritidsgårdar m fl ställen. Word ges ut av Barnombudsmannen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från socialnämnden för barn och unga samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun.

MILJÖ: Word trycks av Wikströms som är Svanen-certifierat. Papperet heter Galerie art matt och uppfyller Svanens kriterier. Pappersproduktionen är klimatkompenserad.

Redaktion

Vad har du för framtidsdrömmar?

ANNA HALL
FEATUREREDAKTÖR
anna@tidningenword.se

Att bo i Paris och London med bokhyllor som täcker hela väggarna.

KARIN KARLSSON
BILDREDAKTÖR
karin@tidningenword.se

Att åka till Galapagosöarna och fota häftiga djur!

LEILA SABZEVARI
PR OCH DISTRIBUTION
leila@tidningenword.se

Flytta till Paris, ha en stor vintage-garderob och skriva böcker som blir ihågkomna.

VICTORIA JANSSON
KULTURREDAKTÖR
victoria@tidningenword.se

Segelflyga, förhoppningsvis inom två år.

MÅRTE MARKNE
CHEFREDAKTÖR
marten@tidningenword.se

Att mina barn ska få ett riktigt bra liv.

ANDRÉAS VADIAN
Fotograf

Att vakna, vara täckt i kaniner och förbränna all min sorg på en nanosekund.

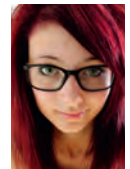
ANTON ANDERSSON
Skribent

Träffa Red Hot Chili Peppers!

DANIEL ÄHLIN
Skribent

Åka till Kanada.

FRIDA ERIKSSON
Fotograf

Krama Lionel Messi!

ELSA BERGMAN
Fotograf

Att bli turistfotograf i New York.

HANNA LILJEHAG
Fotograf

Att resa överallt, få upptäcka främmande kulturer och träffa elefanter.

JASMINE SAMUELSSON
Fotograf

Att få jobba med foto som är mitt stora intresse.

ISA MODIGLIANI
Skribent

Vinna pengar.

KARL TAMMERMAN
Skribent

Åka till Tokyo!

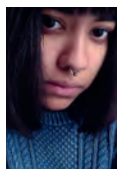
MARGARITA KALAFATI
Skribent

Resa jorden runt och träffa fett coola människor.

REBECCA KARLÉN
Illustratör
Fotograf

Att flytta ut i skogen, ha en hund och göra fin konst.

SARA DUTTA
Illustratör

Skriva en bok.

TILDE KÅRELAND
Skribent

Träffa Lena Dunham, Ewan McGregor, Brian May och tatuera mig!

SIRI GRENHOLM
Skribent

Att sitta i en stor, ljus lägenhet med fötterna på skrivbordet och en laptop i knät.

DU
Fotograf, skribent, illustratör, idékläckare ...

Hör av dig till word@tidningenword.se!

DESSUTOM MEDVERKAR I DETTA NUMMER:
Simon Sundberg

Engagerade

OPERATION SÄVJA:

Det viktigaste är att ha ett mål och att inte ge upp.

Efter biblioteksbranden i Sävja kände en grupp ungdomar att det var dags att göra något. De startade Operation Sävja och har blivit väldigt uppmärksammade. Vi pratade med tre av medlemmarna.

Varför är ni tre med?

Albion: Jag älskar att bo i Sävja, det är ett tryggt samhälle.

Elina: Jag har alltid bott här och Sävja börjar bli missförstått. Jag vill visa att det är ett bra ställe.

Hur jobbar ni?

Elina: Vi har egna projekt, just nu håller jag och en annan tjej på med ett projekt där vi ska ställa upp plank med graffiti på en kolonlott. Vi vill visa att det kan vara konst och inte bara skadegörelse. Det kommer att lysa upp området.

Albion och Dario: Vi planerar Sävjadagen som är den 25 maj. Det bästa är att vi får mycket stöd från styrelsen när vi har idéer.

Vad kan vi unga göra om vi vill förändra något?

Elina: Det viktigaste är att ha ett mål.

Dario: Och att inte ge upp.

Varför har Operation Sävja blivit så uppmärksammad?

Elina: Vi är en stor grupp med driftiga ungdomar.

Hur är samhällets attityd mot unga i allmänhet?

Elina: Det beror på. Det finns minst lika mycket problem i fina villaområden men där ser man dem inte. Bor man i till exempel Sävja blir man lätt stämplad.

Har ni mött något motstånd?

Dario: Nej, allt har varit positivt!

Text: Isa Modigliani

Foto: Rebecca Karlén

DARIO ZORIC,
ELINA,
ALBION GASHI
Medlemmar i föreningen
Operation Sävja
Ålder: 17 år.
Operation Sävja är en ungdomsförening som vill förbättra Sävja.

Behöver du hjälp?

[boiu.se/
behavior-du-hjalp](http://boiu.se/behavior-du-hjalp)

Vi har samlat länkar till många ställen i Uppsala där du kan få hjälp

Mobbning och kränkningar
Problem i familjen
Sexuella övergrepp eller våld
Missbruk
Ätstörningar
Nedstämdhet
Ångest, depression, stress,
självskadande beteende
Sex och samliv
Utsatt för brott

Om du tycker det är svårt att veta vem du ska vända dig till kan du alltid börja med att höra av dig till oss!

Vilken fr

Text Isa Modigliani

Illustration Rebecca Karlén

När civilisationen som vi känner den går under – vilket framtidsscenario klarar du dig bäst i? Gör vårt test och se efter.

Vad gör du helst på fritiden?

- A** Simmar, cyklar eller provar på fallskärms hoppning och bungyjump. Något äventyrligt!
- B** Spelar skjutspel, eller varför inte paintball? Boxning går också bra, det lugnar ner mig.
- C** Jag gör det andra gör, bara jag smälter in.
- D** Sitter vid datorn.

Hur är du som person?

- A** Snabbtänkt, modig och har bra ledarförmåga.
- B** Spontan, lite kallhjärtad och har ett hett temperament.
- C** Försiktig, lydig och ansvarsfull.
- D** Smart, koncentrerad och lite nördig.

Favoritämne i skolan?

- A** Idrott.
- B** Rast ...
- C** Samhällskunskap.
- D** Programmering.

Favoritfilmer?

- A** Day after tomorrow, Deep impact och 2012.
- B** I am legend, Night of the living dead och Zombie apocalypse.
- C** Hunger games, V för vendetta och 1984.
- D** Shutter island, Inception och Matrix.

Vad väljer du helst?

- A** Red Bull.
- B** Boxningssäck.
- C** Smörgås.
- D** Mjukisbyxor.

Vad är det sista du gör innan du går och lägger dig?

- A** Packar väskan och förbereder inför frukosten.
- B** Tittar under sängen och lägger en stekpanna eller annat vapen på nattduksbordet.
- C** Drar ner rullgardinen och ser till att dörren är låst.
- D** Loggar ut.

Tittar under sängen, lägger en stekpanna eller annat vapen på nattduksbordet.

amtid är din?

A: Naturkatastrof

Går civilisationen under i en naturkatastrof så är det du som är hjälten. Du står alltid redo och är bra på att leda. Du kan hoppa över hinder, tänka snabbt och har bra kondition.

Du skulle klara att dyka efter människor och gå genom eld utan att få panik. Du behöver inte oroa dig över att domedagen ska komma, gör den det så kommer du att klara det!

B: Zombieapokalys

Du skulle inte vara den räddaste i ett zombiesamhälle. Tvärtom. Tar ilskan och paniken över agerar du fort och du kan lätt hitta något som kan användas som vapen.

Blir dina vänner zombies skulle du klara av att döda dem, även om det kanske inte blir det roligaste du har gjort.

C: 1984

Du skulle lätt klara dig i ett övervakningsamhälle tack vare din försiktighet och lydnad. Du behöver knappt vara rädd för att bli avlyssnad eftersom du aldrig skulle säga något som inte var okej.

Det skulle vara ett isolerat och tråkigt liv, men du skulle åtminstone överleva.

D: 01001101 01100001
01110100 01110010
01101001 01111000

Du är smart, har bra koncentrationsförmåga och är bra på datorer. Du skulle därför klara dig bäst i en värld där datorerna har tagit över. Koder är ju lätt som en plätt och du kan utan svårigheter hacka dig in i någon annans dator.

I en nödsituation bör du låta någon annan sköta det fysiska, men när det gäller teknik är det du som är mästaren!

Gå någon annans väg

NI VET DET här om att man ska följa sitt eget lilla tonårshjärta? Kasta sig ut och pröva de pubertala vingarna. Det låter så enkelt och vackert. Rimligt och fluffigt. Och kanske hade det inte varit så svårt ifall man visste vilken väg man har lust att traska iväg på. Om man vore säker på vad man vill utstråla. Det har jag nämligen aldrig varit.

Jag, i min 18 år långa identitetskris, har därför alltid valt att följa andra. Jag hade alltid en kedja hängande utanför byxorna eftersom tidningen *Julia* skrev att det var rätt, och någonstans hade jag snappat upp att det var snyggt att ha ett bälte precis under bröstet som inte fanns.

Under högstadiet var det *Emma* som hade koll. Hade så många ringar som det fick plats på fingrarna och förklarade vad ear cuff var för något. Och jag var oerhört bra på att härma, även fast bältet alltid halkade snett på min raka kropp, och nickelallergin gjorde sig påmind av alla ringar.

TROTS ATT FÖRSÖKEN att ta efter har börjat blekna (jag har nämligen funnit det fantastiska i ett par jeans och en t-shirt) så ser jag fortfarande inget problem med att inte ha någon egen stil.

Det är inte så skamligt som vi tror att spana in och plagiera. För när andra så tappert har plogat, varför måste man då gå sin egen väg?

Siri Grenholm

om att det är bra att härmas

Modepylen

Anders rygga

ÅR 2011 BÖRjade det brinna i ett förråd nere i källaren hos familjen Arvidsson. Under branden var det många gamla saker från barndomen som blev förstörda, men det fanns även saker som gick att rädda. Anders väska med Super Mario-motiv var en av de saker som överlevde.

Var kommer väskan ifrån?

– Det är min äldre broders gamla väska.

Varför gillar du den?

– Jag tycker helt enkelt att den är svintuff, självklart har den en nostalgisk känsla över sig, med tanke på att jag vuxit upp med Super Mario. Människor har faktiskt kommit fram till mig och sagt att den är häftig, vilket så klart värmer mitt hjärta ...

ANDERS ARVIDSON
Ålder: 18 år.
Går på: Rosendal.

Text: Margarita Kalafati
Foto: Karin Karlsson

Modeprofilen: Elsa Billgren

HON ÄR HON som hänger klänningar på väggarna. Elsa Billgren är en bloggare som har gjort sitt intresse till sitt jobb: hon köper klänningar som hon sedan hyr ut till bland andra blivande brudar.

Självt lever hon som hon lär och klär sig i vida klänningar som hon matchar till lockigt rävrött hår och läppstift.

Hon har på sistone fått ett rejält uppsving i media genom sin nya bok och sitt medverkande i *Äntligen hemma*. Ett mode som detta ligger helt rätt i tiden. I en tid av miljötank och efter en tid av lågkonjunktur blir återanvändning av kläder populärt, föga förvånande.

Som den konstnär-dotter hon är har hon skapat sig en egen stil. Hon utesluter byxor helt eftersom hon inte ser någon fördel i att bära byxor. Klänningar är Billgrens signum.

Kanske kan man inspireras till att klä sig i det man trivs bäst i, oavsett om det betyder klänningar eller byxor eller något annat.

Text: Victoria Jansson
Foto: Fredrik Wannerstedt/TV4

Stil

Foto: Karin Karlsson

David Norlin Hansson

17 år

Skorna hittade jag i min fars garage och tog dem direkt.

Byxorna är köpta på Blue Fox i Stockholm.

Jacka och mössa köpte jag på en butik som lagts ner, Saturn Return.

Marilyn Manson-tröjan köpte jag på en konsert.

Hjärthalsbandet hittade jag på Amazon.

Nithalsbandet köpte jag på Blue Fox.

Väskan har jag bara alltid haft.

SIRI GRENHOLM
TextHANNA LJJEHAG
Foto

Mattias Klum är fotograf med mål att beröra, **känd över hela världen** för sina mäktiga iakttagelser, men även för sin slående **ödmjukhet**. Om man har världen som arbetsplats, varför bosätter man sig i **Uppsala**?

Passion för ett budskap

GENTLIGEN ÄR JAG inte speciellt äventyrlig av mig, men det är mitt jobb att berätta något viktigt, och då spelar riskerna ingen roll, säger Mattias Klum.

Han är fotografen från Uppsala som redan i tonåren blev upptäckt för sin fototalang. Sedan dess har han haft fullt upp med storslagna fotouppdrag och hyllade utställningar över hela världen. Han har publicerat många böcker och fått en rad utmärkelser för sitt arbete.

VI TRÄFFAS PÅ hans kontor en regnig måndagsmorgon i centrala Uppsala. På väggarna finns enorma naturfotografier inramade, med allt från dramatiska landskap där vattendrag möts och bildar sagolika mönster till omslag på en surikat framför en klarblå himmel för *National Geographic*, en av världens mest kända tidskrifter, som han jobbat för sedan 1991.

Mattias berättar att fotograferingen egentligen inte handlar om kameran, utan hemligheten är att se livet i bilder.

– Jag satt just och tänkte på hur vackert det är med träden som döljer sig bakom gardinen precis bakom er. Skulle man ta ett utsnitt av det så skulle det bli jåkligt fint!

MATTIAS BESKRIVER SIG själv som en konstberättare, där musiken har en betydande roll i hans arbete. Hans stora förebild är den engelska musikern Peter Gabriel, som använt sin musikaliska begåvning och sitt kontaktnät till att göra skillnad för världens orättvisor. Något som Mattias själv gör, bland annat i sin senaste bok

Vår tid på jorden som han, tillsammans med miljövetaren Johan Rockström, gjort med fokus på hur vi bör lösa de globala problemen.

Men vad är drivkraften som får honom att flyga helikopter över Island med öppna dörrar och ligga ovanpå en varmluftsballong över Borneo?

Framför allt är det viljan att nå ut med ett budskap. Han vill lyfta fram olika miljöer, kulturer och orättvisor – samt det vackra i vardagen.

Mattias berättar att alla som lyckats med det de vill göra undantagslöst har en sak gemensamt: de har valt att följa sitt hjärta. Och det är precis det han själv har gjort. Det spelar ingen roll hur farligt det är att närma sig en giftkobra med kameran som enda skydd, ifall man har det som passion.

– Har man inte någon glöd så tror jag det skulle vara jättesvårt att orka.

SOM VÄRLDSFOTOGRAF HAR Mattias möjligheten att bo var som helst, men trots det har han valt att bosätta sig utanför Uppsala. Han berättar att han i början av sin karriär ofta fick höra att han borde leva i världsstäder, som Paris eller New York, men att det inte var någonting som lockade. Han och hans familj trivs bra här, där de har nära till både naturen och Arlanda.

– Så länge det finns bud, telefon och post så klarar vi oss bra här.

Och kanske är det inte så konstigt. Om man finner det vackra i en regnig måndagsmorgon som döljer sig bakom en vit Ikeagardin, så behövs det nog inget vattenfall i Borneo för att trivas.

Har man inte någon glöd så tror jag det skulle vara jättesvårt att orka.

MATTIAS KLUM

Är: fotograf och filmare med världen som arbetsplats.

Familj: Fruen Monika (som även är hans kollega), sönerna Einar och Ansgar.

Bor: utanför Uppsala.

faii

Text: Anna Hall • Foto: CBS, Columbia Tristar

Framtidsvision

Förutsägelser om framtiden är sällan helt klockrena utan färgade av brist på insikt eller rädsla för samhällsutvecklingen. Men ofta kan man få sig ett gott skratt.

Det finns ingen anledning för någon att ha en dator hemma.

FANNS DET DATORER för 60 år sedan? Jo, visst, men man hade inte en tanke på att datorn skulle kunna bli en storslam.

IBM:s chef ansåg 1943 att det fanns en världsmarknad för ungefär fem datorer, och 1949 uttryckte sig den amerikanska tidskriften Popular Mechanics så här:

– I framtiden kommer nog datorerna bara att väga kanske 1,5 ton.

1977 lanserades Commodore PET, den första dator som kallades "Personal Computer." Chefen för Digital Equipment Corporation sa samma år:

– Det finns ingen anledning för någon att ha en dator hemma.

ÅR 2001 – SETT FRÅN 1967

I tv-serien The 21st century förutspåddes hur människan skulle leva och bo år 2001: hemmabio, bildtelefon och ätbara matförpackningar. Finns på Youtube.

1984

Herreys vinner Eurovision Song Contest 1984

Klassisk reklamfilm för Apples persondator Macintosh, inspirerad av boken 1984.

1948 SKREV GEORGE ORWELL en roman med titeln 1984 om ett dystopiskt framtidssamhälle. Genom att invertera de sista två siffrorna på det dåvarande årtalet så fick Orwell sin nya romans boktitel och året i framtiden som handlingen utspelas i. Orwells vision innefattar en diktatorisk stat som ser och kontrollerar precis allting, till och med tankar. Staten är i ständigt krig och människors tillvaro är hunsad och rättighetslös.

Boken skrevs under tiden efter andra världskriget och var en stor protest mot det passerade årtiondet. Den beskriver hur världen skulle komma att se ut efter ytterligare ett världskrig.

Som tur är för oss blev det inte något tredje världskrig, och inte heller blev Orwells vision om 1984 sann. Det läskigaste som hände det året var kanske Herreys som vann Eurovision Song Contest med guldskor på fötterna.

Världens undergång som familjedrama i filmen 2012.

SOM DE FLESTA vet skulle jorden ha gått under i slutet av förra året, men den framtidsvisionen kan uppenbarligen avspisas. Mayaindiandernas 5125 år långa kalender tog slut vid vintersolståndet

2012, den 21 december 2012. Somliga menar att det datumet betydde starten på en ny era, andra menade att kalendern förutspådde en apokalyps och jordens undergång.

2012

Allt som kan uppfinnas har blivit uppfunnet.

EN LÅNGLIVAD OCH spridd myt säger att chefen för USA:s patentverk, Charles H Duell, redan 1899 hade självförtroende nog att yttra sig på följande vis: "Allt som kan uppfinnas har blivit uppfunnet." Det hade varit roligt om det var ett äkta citat, men tyvärr är det påhittat.

1900-talet var ett århundrade fullt av banbrytande, effektiva och härresande uppfinningar. Glödlampan, televisionen, kulsprutan, p-pillret, laser, penicillin och hörapparaten – listan kan göras hur lång som helst.

Något Duell faktiskt sa, år 1900, är: "I detta århundrade kommer tacksamhetsskulden till uppfinnarna att öka, för uppfinnare vilar aldrig."

Snart är det dags för gymnasieelevens mest efterlängtade dag, då trötta och stressade elever står i vita klänningar och svarta kostymer med lyckan mitt i sorgen. Vi har listat de viktiga saker som klassen inte får glömma.

Den ljusnande framtid är vår

Text: Margarita Kalafati
Illustration: Sara Dutta och
Rebecca Karlén

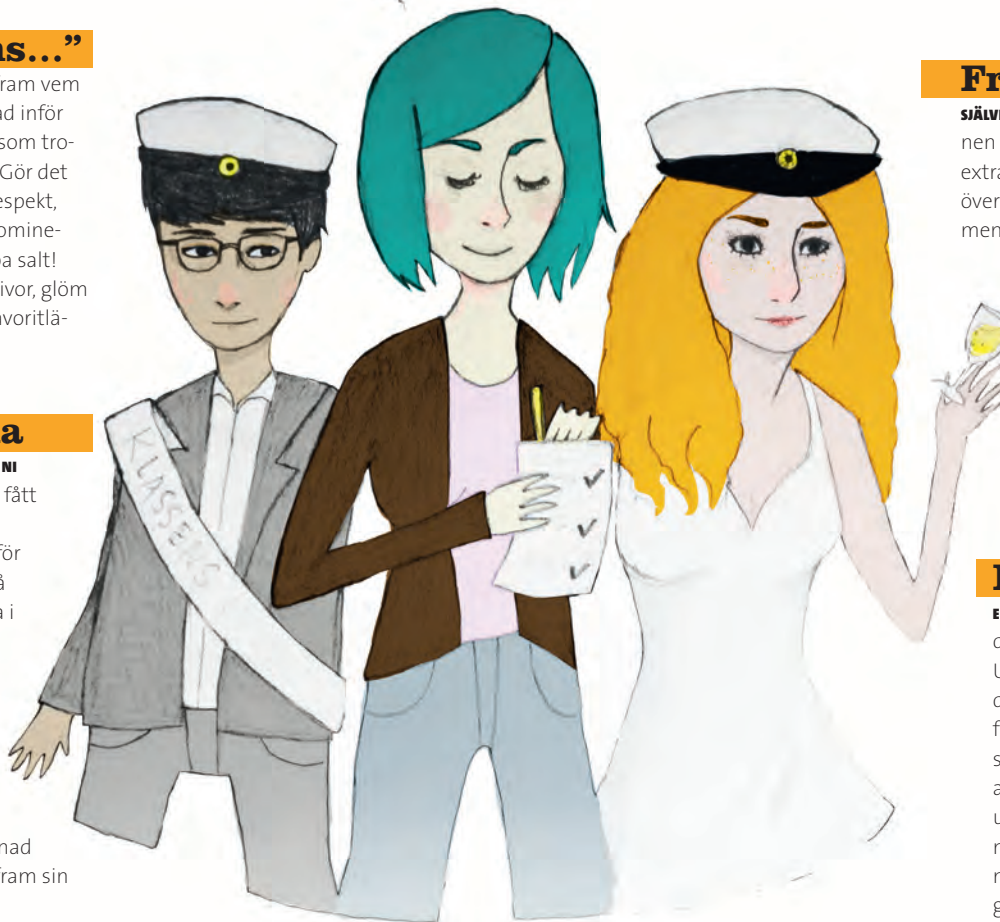
”Klassens...”

GLÖM INTE ATT rösta fram vem som är klassens vad inför era studentskivor som troligtvis börjar i maj. Gör det med humor och respekt, och ta emot era nomineringar med en nypa salt!

PS: på tal om skivor, glöm inte att bjuda in favoritlärarna!

Mössorna

FÖRHOPPNINGSVIS HAR NI redan beställt och fått era mössor hemskickade. Men varför inte börja tänka på vad man ska skriva i klasskompisarnas mössor? Traditionen är ju att alla skriver några ord i varandras mössor och man vill inte stå där alldeles förstenad när någon räcker fram sin mössa!

Frukosten

SJÄLVKLART MÅSTE DEN sista morgonen i skolan vara speciell och extra mysig. Varför inte komma överens med klassen om en gemensam champagnefrukost?

Kanske precis utanför skolan?

Glöm inte champagnen, som kan vara alkoholfri, jordgubbarna och chokladen och kakorna och allt annat som faller i smaken!

Flak

EFTER UTSPRINGNINGEN OCH allt det där måste man visa Uppsala att man tagit studenten. Glöm inte att boka flak. Om ni redan gjort det, se till att få en bekräftelse av företaget så att det inte uppstår några problem och ni står där utan flak – eller med ett flak som inte är godkänt av polisen!

Linnéträdgården 23 maj

Giftmord • deckargåtor •
gifternas funktion

Giftigt hos Linné

UPPSALA
UNIVERSITET

www.botan.uu.se

Träning + lycka = sant

DET ÄR NÅGOT otroligt speciellt med träning. Kroppskänslan efter fysisk ansträngning brukar i många fall vara en av de absolut mest njutningsfulla känslorna som livet har att erbjuda.

Det behöver inte vara en stor prestation utan kan vara allt från en kort promenad till ett genomfört maraton beroende på vem du är som står för prestationen. Det som faktiskt spelar roll, är hur nöjd du själv är med vad du har lyckats prestera.

Så länge du tänjer lite på dina egna gränser kommer du alltid lyckas finna en stolthet över dig själv som kanske inte är helt enkel att hitta i vardagen annars.

När man får komma hem till en varm dusch och en bekväm säng efter att ha tömt kroppen på energi blir det plötsligt väldigt mycket enklare att unna sig lite tv-tittande och chipsätande utan att behöva känna dåligt samvete.

MEN DEN ULTIMATA belöningen för det fysiska arbetet man genomför vid ett träningspass är självklart inte ens egna tillåtelse att relaxa i tv-soffan, utan snarare lyckan som släpps lös efter fysisk ansträngning.

I dag är det till och med vetenskapligt bevisat att vi människor blir glada av träning. Så inte nog med att vi håller kroppen i god form när vi tränar, vi blir på bra humör på köpet!

Simon Sundberg

om känslan efter träningen

Dålig koordination och astma är inget hinder för att skaka rumpa till ett av världens mest populära träningsprogram. Häng med när Tilde och Ludvig testar zumba.

Intensivt rumpskak

Text Tilde Kåreland

Foto Frida Eriksson

ZUMBA SKAPADES i Colombia av dansläraren och aerobicsinstruktören Alberto Perez när han glömt musiken till ett aerobicspass och i stället fick improvisera steg till blandad latinamerikansk musik. Zumban föddes officiellt 2001 och är kort sagt en blandning av dans och fitness. Nu, 12 år senare, är det ett utav världens populäraste träningsprogram och finns i över 150 länder.

Zumba är alltså en sorts gruppträning i dans som är utformad för att passa de flesta, peppa och framförallt inte kännas som ett träningspass. På ett pass dansar man till mycket

latinamerikansk musik blandat med moderna hitlåtar som *Gangnam style*.

Till varje låt finns en speciell koreografi som kan innehålla allt från svängiga sambarytmer till den klassiska robotdansen. Zumba finns i många varianter: för pensionärer, för barn, i vatten ...

När det är dags för ditt första zumbapass så ska du tänka på att ha bekväma kläder som du kan röra dig i och svettas i. Ett tips är att ha lager på lager som du kan ta av när det blir riktigt svettigt. Sköna skor är alltid bra och så klart en ordentlig vattenflaska.

2 frågor

- 1 Hur länge har du hållit på med zumba?
- 2 Varför är zumba en så bra träningsmetod?

SIMON MONSERRAT

Zumbainstruktör

- 1 Ungefär två och ett halvt år.
- 2 Det är roligt! Man använder ju hela kroppen och tränar både koordination, balans och kondition. Det är bra musik och man känner inte av att man tränar för att det är så roligt.

MARIE-LOUISE OHLSSON

Zumbadeltagare

- 1 Sedan våren 2011.
- 2 Det är glädje, det är jobbigt, det är bra musik och massa annat!

3 tips som förenklar din träning

Pulsmätare

Appen Instant heart rate mäter din puls om du håller ditt finger mot mobilkameran. Perfekt för att kolla om konditionsträningen ger önskad effekt!

► [Installera direkt via koden](#)

Android

iPhone

Kolla förbränningen

Funderat på hur mycket kalorier du förbränner när du matar hunden? Eller när du borstar tänderna? Eller kanske när du pluggar inför hemtentan?

På caloriesperhour.com får du svaren! (Kom bara ihåg att ändra de amerikanska måtten till svenska)

60 kilo, 1 timmes rastning av hund: 180 kalorier förbrända.

► caloriesperhour.com/index_burn.php

Intervall med musik

Ju interval trainer är en gratis intervallapp som synkar din musik med dina intervaller. Du kan ställa in både uppvärmningsmusik, vilomusik och ruschmusik.

► [Installera direkt via koden](#) (endast Android)

Text: Daniel Åhlin
Foto: intergalacticstock.
deviantart.com

WORD TESTAR: ZUMBA

När man väl slutade tänka på hur dum man antagligen såg ut så var det fantastiskt!

MED EN KÄNSLA av nervositet och förväntan klev jag in i salen. ”Här inne ska jag alltså om några minuter skaka rumpa, rulla på höfterna och faktiskt följa en koreografi ... Knappast!”

Men med Uppsalas kanske sämsta koordination, balans och astma stod jag så där i salen, dansade som aldrig förr och hade

verkligen roligt! Svetten rann, fötterna ömmade och magen kurrade, men när passet var slut så kände jag verkligen glädje och stolthet. Jag var stolt och glad över att både jag och Ludvig hade överlevt en timmes intensivt dansande, hoppande och skakande.

Självklart kände jag mig lite töntig i början men när

man väl kom igång och slutade tänka på hur dum man antagligen såg ut så var det fantastiskt! Det låter klyschigt men jag kände mig fri och gav allt jag hade.

Jag rekommenderar zumba för *alla*! Absolut alla borde prova bara för att få känna på hur det är att släppa loss på riktigt, ha roligt och träna samtidigt.

ZUMBA I UPPSALA

Zumba finns på många ställen men vi gick till Zumba Madness som hålls på Fyrishov. Drop in i mån av plats och kontant betalning på plats. Info: zumbamadness.se.

ZUMBA PÅ YOUTUBE

Så klart kan du lära dig zumba hemma också. Zumba fitness heter den officiella kanalen för zumbans uppfinnare, även om det finns många fler.

► youtube.com/user/lovezumba

Stora muskler men **dålig kondition** är ingen hälsohöjdare. Ändå undviker många **muskelbyggande** tonårskillar att träna flåset för att inte tappa muskler. Och **sanningen om sambandet** mellan styrka och kondition är inte helt enkel.

Styrka, kondition eller båda delarna?

Text Daniel Åhlin

Foto Mårten Markne

”OM JAG CYKLAR från gymmet – försvinner mina muskler då?” Frågan kan tyckas märklig för många men faktum är att den väl representerar de många frågor som träningsbloggaren Nicklas Neuman får när det kommer till samspelet mellan styrke- och konditionsträning.

Främst är det tonårskillar som undrar hur bra det egentligen är att ställa sig på crosstrainern eller löpbandet ibland när de faktiskt bara har som mål att bygga muskler.

– Egentligen finns det inga studier som säger att styrketräning gynnas av konditionsträning, säger Nicklas Neuman.

– De båda träningsformerna svarar helt olika på grundläggande cellnivå och de muskeleggande signaler som styrketräningen skapar hämmas av konditionsträning.

MEN FINNS DET något mer att säga då? Kan du som muskelentusiast fortsätta att undvika att träna kondition med gott samvete? Nej, riktigt så enkelt är det inte.

Framförallt tycker Nicklas Neuman att det är viktigt att skilja på teori och verklighet. Eller med andra ord: även om du lyckas dra slutsatser ur de tunglästa och svårtolkade studierna om träning på internet kan det vara vanskligt att helt utgå från dem:

– Det är viktigt att komma ihåg att all forskning är på akademisk nivå. Vissa övertolkar studier på nätet som man egentligen inte förstår och blir alltför nitiska i sin jakt på att göra hundra procent rätt, säger Nicklas Neuman och fortsätter:

– Människor jag har pratat med har sagt att de med hjälp av sin konditionsträning orkar mer på gymmet. Speciellt när de ska göra flera repetitioner i tunga övningar som bänkpress, knäböj och marklyft.

NICKLAS NEUMAN SÄGER att allt är individuellt även inom träning och det är viktigt att tänka på: – Fokusera på dina egna mätbara framsteg och inte på

NICKLAS NEUMAN

Är: doktorand vid Institutionen för kostvetenskap vid Uppsala universitet.

Blogg: träningslära.se (tillsammans med sjukgymnasten Jacob Gudiol).

3 TRÄNINGSTIPS

- Det är inte fel att vara seriös med din träning. Men se upp för att fastna vid smådetaljer. All forskning är på akademisk nivå och ska inte övertolkas.
- Allt handlar inte om att bli snygg och få större muskler. Det är viktigt att tänka på när man lägger upp sitt träningschema.
- Cykling har visat sig vara bättre än löpning om du vill träna kondition men till varje pris vill undvika eventuell muskelnedbrytning.

vad du tror är hundra procent rätt på detaljnivå. Prestation är nummer ett.

DET FINNS YTTERLIGARE anledningar att lägga in lite hjärtträning i veckoschemat. Det tyngsta argumentet är att du får en bättre hälsa. Numera ordinerar konditionsträning av läkare mot alla möjliga åkommor – såväl fysiska som psykiska.

– Att ha riktigt dåligt kondition är lika illa som att börja röka. Bara styrketräning är bättre

än ingen träning alls, men om du känner att du vill träna flåset men avstår för att du är rädd att tappa muskler så är du inne på helt fel spår, säger Nicklas Neuman.

MEN HUR FUNGERAR det då åt andra hållet? De flesta har säkert hört talas om tjejer som undviker att lyfta vikter i rädsla för att bygga stora och bulliga muskler. Nicklas Neuman anser att det är en obefogad oro och understryker hur viktig styrketräning kan vara:

– Du blir inte stor om du inte verkligen går in för det. Framför allt tjejer borde börja träna tung styrketräning. Tjejer gör sig ofta illa när de lyfter tungt, det skulle kunna undvikas om de tränat styrka, säger Nicklas Neuman och påminner om att det är aldrig för sent att börja träna:

– På äldre personer som börjat styrketräna har man kunnat se jätteförbättringar.

Du blir inte stor om du inte verkligen går in för det. Framför allt tjejer borde träna tung styrketräning.

Det kommer att bli tomt i redaktionen.

Margarita, Anna, Leila, Rebecca, Isa och Anton är några av de som tar studenten och slutar i Wordredaktionen.

**Någon behöver
fylla deras platser.
Varför inte du?**

Sms:a 070 645 31 41
Mejla word@tidningenword.se
Mer info tidningenword.se

Word//är Uppsalas eget ungdomsmagasin och görs av unga, för unga//delas ut på alla gymnasieskolor i Uppsala sedan 2006//läses av hälften av Uppsalas gymnasieelever//ges ut av Barnombudsmannen i Uppsala med stöd från Uppsala kommun.

När du står där med **anställningskontraktet** i handen är det lätt att leka Loreen: **Euphooooooooorriiaaa!!!!**
Men hur kommer du så långt – och vad ska du tänka på innan du **börjar jobba?**

Ung och jobsugnen

DET ÄR LÄTT att bli uppgiven när man hör om hur arbetsmarknaden för unga ser ut eller ens Facebook fylls av kompisarnas uppdateringar om sina roliga sommarjobb. **Så, om man vill ha jobb, hur gör man då?**

Fredrik Möller på Arbetsförmedlingen svarar:

– Det finns ingen mirakelkur. Man ska titta på platsannonser, men absolut kombinera med andra sätt. Mycket går genom kontakter, man kan tala om för vänner och familj att man finns och är intresserad, så de kan hjälpa till.

När det gäller kontakter så kan jobb gå långa vägar: Ofta handlar det inte om att man själv känner någon som jobbar till exempel på kafé, utan att en kompis mamma har en syster vars svägerska jobbar på ett ställe som behöver folk.

Det är inte kört för att man får nej första gången

Fredrik Möller på Arbetsförmedlingen

Få jobb kommer i dag ut i platsannonser, enligt Fredrik Möller:

– När man rekryterar frågar man ofta dem som redan jobbar där om de vet någon som skulle passa. Det finns klassiska ungdomsjobb, och där är det många som aldrig annonserar utan tar folk när det dyker upp någon som söker sig till dem. Det bästa är det personliga mötet, att man går dit och pratar för sig.

En fördel för den som är ung och söker jobb är att folk ofta byts ut på de klassiska ungdomsjobben, som kafé, butik och snabbmatställen. Många av de här jobben är jobb man tar innan man pluggar eller medan man känner sig för vad man vill göra. Även de som jobbar flera år inom till exempel restaurangbranschen byter ofta arbetsplats eller tjänst.

– Så det är inte kört för att man får nej första gången, säger Fredrik Möller.

Om man är 17 och vill ha extrajobb, är det någon poäng med att vända sig till arbetsförmedlingen?

– Absolut. Man kan få många tips och råd, och vi anordnar aktiviteter där arbetssökande och arbetsgivare får träffas, vilket kan vara bra om man inte har så många kontakter. Och all info finns på hemsidan.

Har du något jobb?

Victoria Lind, 17 år, Tina Niavarani, 17 år, Dian Ali, 16 år

Alla: Vi har inget just nu men vi söker sommarjobb för fullt.

Victoria och Tina: Vi har haft sommarjobb förr som vi fick från kommunen. Men många sommarjobb måste man vara 18 år för att få.

Victoria: Det är svårt för unga att få jobb för det är så många som söker.

Tina: De tror att vi är dåliga men vi är unga och friska.

Har du något jobb?

Daniela Wahlgren, 19 år

Nej. Nästan alla arbeten kräver erfarenhet, men får man aldrig något jobb får man aldrig erfarenhet. Det blir en återvändsgränd.

Jennifer Blom, 16 år

Nej, det finns nog inte tillräckligt med jobb för att unga ska få.

Johan Wilhelmsson, 18 år

Ja, jag är servitör på Uppsala Konsert & Kongress. Jag fick det jobbet tack vare att jag praoade där i nian.

Text: Isa Modigliani

Foto: Hanna Liljehag (små bilderna), Rebecca Karlén (stora bilden)

PÅ FACKETFÖRBUNDET LO arbetar Malin Norberg bland annat med att informera unga om rättigheter och lagar i satsningen "Facket på sommarjobbet." Hon säger att det är väldigt olika hur arbetsgivare hantlar de anställdas rättigheter.

– Det kan vara stor skillnad om arbetsplatsen har kollektivavtal, och framför allt är det lättare att få hjälp om man blir utsatt eller felbehandlad på jobbet om det finns ett kollektivavtal.

Men är det någon 17-18-åring som i praktiken tänker på sådant?

– De flesta vet inte ens om det, har inte fått informationen och förstått hur viktigt det är. Men kollektivavtal och anställningsbevis är det viktigaste att kolla upp innan man börjar jobba.

Kollektivavtalet är en överenskommelse

mellan arbetstagarernas fackorganisation och arbetsgivaren om vilka regler som gäller på arbetsplatsen, och i anställningsbeviset står det bland annat hur länge man ska arbeta, vilken lön man ska ha med mera.

HAR DU INGET anställningsbevis står ord mot ord om lön, hur länge du ska jobba om dagarna, och så vidare. Du riskerar att jobba gratis eller behöva jobba mycket mer/mindre än du trodde att ni kommit överens om.

Hur kan man stå på sig mot en arbetsgivare som säger att man ska provjobba gratis eller inte behöver anställningsbevis?

– Det är inte lätt om man är ensam, ung och inte har så mycket att jämföra med. Men man måste tänka att seriösa arbetsgivare oftast inte har några problem med det

INNAN DU BÖRJAR JOBBA

Finns det kollektivavtal? Du behöver inte förstå vad ett kollektivavtal är, men om det finns ett så har du större chans att få rättvisa villkor och hjälp om det blir problem.

Anställningsbevis. Ett papper som berättar när, var och hur du ska jobba, vilken lön du ska få med mera.

Regler och sånt. Det finns en massa regler som talar om hur mycket du får jobba, vilken sorts jobb du får utföra, om du ska betala skatt osv. Ladda ner en bra broschyr på

► ung.lo.se/broschyren_jobba

SVARTJOBBS

Fördelen med svartjobb är att du får behålla alla pengar själv, inget går till skatt. Nackdelarna är fler:

- Du kan inte ta med jobbet i din CV.
- Inga försäkringar gäller om du skadar dig själv eller någon annan eller har sönder något.
- Du kan inte få ersättning om du blir sjuk, och inga regler om oönskväm arbetstid, övertid osv gäller.

► arbetsformedlingen.se

► skatteverket.se

STARTA EGET

Varför inte? Har du en idé som du verkligen tror på så går det att starta eget från det att du fyllt 16 år. Börja med att kolla Arbetsförmedlingen och Skatteverket. Länkar direkt till sidor om företag för unga hittar du i qr-koderna.

3 steg till jobbet

Nästa sida!

här, säger Malin Norberg och fortsätter:

– Gratis provjobb verkar bli vanligare, och vi säger att det kan vara bra att prova på innan man binder sig, men det ska vara betalt. Alltid.

Text: Mårten Markne

Illustration: Rebecca Karlén

Vad kan man göra för att minska arbetslösheten?

Roston Elou, Mohammed Alhajeh, Alexander Blenk

Roston Elou: Sänka kraven i skolan och se till så att de som behöver får läxhjälp.

Mohammed Alhajeh: Det borde finnas fler jobb.

Alexander Blenk: Mindre press i skolan. Vissa klarar inte av det och hoppar av.

Ungas röster

Text: Isa Modigliani • Foto: Rebecca Karlén

På Mötesplatsen träffas ungdomar och de som bestämmer i Uppsala. Här är några röster från den senaste Mötesplatsen, som hölls i Gottsunda.

Mötesplatsen är ett öppet forum för unga och politiker, tjänstemän och andra som bestämmer.

Här pratar man om aktuella frågor för att beslut som rör unga ska bli bättre. Arrangeras tre gånger per termin

av Barnombudsmannen i Uppsala.
Mer info på

► boiu.se/motesplatsen

Hur tycker du man kan förbättra bussarna?

Jag tycker det mesta är jättebra men alla borde få skolbusskort. När de bestämmer vilka som ska få ska de kolla hur lång den riktiga vägen är och inte fågelvägen. Alla har inte råd att betala och borde ändå få åka buss till skolan, särskilt när det är kallt ute.

Sara Algoz

Vad kommer du att ta med dig härifrån?

Att fler ska få skolbusskort, man kan inte gå efter fågelvägen. Jag ska ta upp detta med kommunen.

Meryem Karagöz, UL

Mer om jobb
Förä uppslaget!

3 ste

1 CV

ARBETSGIVARE KRÄVER OFTAST en CV. Ett utförligt sådant ska innehålla erfarenheter, kunskaper och personliga egenskaper som du vill lyfta fram.

En CV innehåller många underrubriker som ska fyllas ut. För någon som aldrig har haft ett jobb kan det därför se väldigt tomt ut.

Det viktigaste när man inte har mycket erfarenhet är att hitta olika faktorer som utmärker en. Tänker du efter riktigt noga så kanske du har fler nyttiga erfarenheter än vad du tror.

- **Prao.** De flesta har under några veckor på högskolan praoat.
- **Sommarjobb.** Du kanske har stått i någon kiosk under en sommar och lärt dig hantera en kassa? Det kan vara en åtråvärd kunskap bland arbetsgivare!
- **Andra erfarenheter.** Har du varit elevkårsordförande eller engagerat dig i någon annan förening, spelat i band och bokat spelningar, spelat fotboll, gått en extra språkkurs, varit barnvakt?
- **Körkort** ska du inte glömma att skriva med, om du har.

HÄR FINNS JOBB

Nyöppnat Nyöppnade butiker och restauranger som håller på att bygga ut behöver ofta folk.

Säsongsarbete Vissa branscher behöver folk under en viss säsong; under sommarhalvåret allt som har med mat, dryck och turism att göra.

Vill du jobba i stället för att plugga? Eller behöver du fickpengar? Oavsett vilket så kan det vara svårt att veta vad arbetsgivare kräver och hur man kommer in på arbetsmarknaden trots liten erfarenhet.

Text: Margarita Kalafati

g till jobbet

2 Brev

MÅNGA ARBETSGIVARE VILL ha ett personligt brev i kombination med CV:n. I ett personligt brev presenterar du dig själv på ett mer utförligt sätt, till skillnad från CV:s underrubrik "Allmän profil" där du bara listar vissa egenskaper i punktform.

Det personliga brevet ska innehålla en presentation av dig själv, vilket jobb du söker samt varför du är intresserad av just det här jobbet och varför du passar bäst för det.

Likaså ska du berätta om dina tidigare erfarenheter av liknande jobb eller andra erfarenheter som kan vara nyttiga, samt sådana egenskaper som gynnar dig i situationer du kan hamna i på jobbet.

Nämna även dina referenser, vilka kan berätta om hur duktig och trevlig du är?

Du kan gärna ge brevet en personlig ton, men kom ihåg att ett formellt språk är viktigt och att du verkar öppen och villig till att bli kallad till intervju eller börja jobba direkt.

RÄTT PERSON PÅ RÄTT PLATS

ARBETSGIVARE VILL HA anställda som är intresserade av just deras arbetsplats, och just de arbetsuppgifterna som finns där, och de vill också ha folk som visar initiativförmåga.

Vill du ha jobb inom en viss bransch, så tveka därför inte att ringa de arbetsplatser där du vill jobba. Kaféer och butiker kan du gärna gå in i direkt och be om att få lämna din CV. I bästa fall kanske arbetsledaren är där och tar emot det.

3 Intervju

NÄR MAN LÄMNAT in sin CV är det inte självklart att man får jobbet direkt. Arbetsgivare kan kalla till intervju eller ringa upp en för ytterligare frågor. Vid sådana situationer är det bra att vara beredd och veta vad man ska och vad man inte ska säga.

En intervju ger arbetsgivaren chans att lära känna dig mer, därför ska du vara dig själv och våga berätta lagom mycket. Säkerligen intresserar sig arbetsgivaren för vilken skola du gick på, var du ser dig själv om fem år och varför du tror att du skulle passa för det specifika jobbet. Var därför beredd på sådana frågor!

Arbetsintervjun är ett perfekt tillfälle att ställa frågor kring jobbet. När börjar man? Vad innebär det? Arbetar man ensam eller i grupp?

Tänk på att ställa relevanta frågor som bidrar till att du verkar otroligt nyfiken kring jobbet och nya utmaningar! Undvik att fråga om man får lyssna på musik under arbetet och om man till exempel får tillgång till dator.

kulturcafé
Öppet mån-ons
klockan 15-21

www.facebook.com/grand.uppsala
www.grand.uppsala.se

VÅRD & BILDNING

GRAND

Sopor

Bosse Hedström är en av dem som jobbar med att ta hand om det du slänger i soporna. Vi har följt med honom och Kennet Hedqvist i sopbilen Maja Gräddnos. Dessutom har vi tagit reda på vad som egentligen händer med skräpet efter att sopbilen åkt iväg – och pratat med några som hellre äter sopor än låter dem gå till spillo.

Ett reportage av

ISA MODIGLIANI
Text

REBECCA KARLÉN
Foto

Arbetsdagen börjar klockan sex och ibland måste sopgubbarna själva sortera bland soporna de tömmer. Följ med på en tur med sopbilen.

En tur med Maja Grädd

Text: Isa Modigliani
Foto: Rebecca Karlén

MAN VÄNJR SIG vid all soplukt förutom lukten av kompost, den är så stark. Det är värst på sommaren när det är varmt ute, säger Kennet Hedqvist.

Tillsammans med Bosse Hedström åker han just nu runt och hämtar sopor runt Upplands Motor och Willys. Klockan är tio, de har redan varit igång i fyra timmar och arbetsdagen slutar klockan tre.

Sopbilen heter Maja Gräddnos och har en bild av den vita katten vid dörrarna. I dag är det brännbart avfall, kompost och batterier som hämtas för att bli fjärrvärme, bränsle till bussar och återvinnas.

Kennet Hedqvist berättar att folk är dåliga på att sopsortera och att det antagligen är på grund av bekvämlighet. Han medger dock att det nog finns för många olika sorteringar för att alla ska orka.

– Man märker skillnad på bostadsrätt och hyresrätt. Folk i hyresrätt bryr sig inte om att sortera eller var någonstans de slänger soporna. Det är många som slänger brännbart i komposten, då får vi försöka rensa bort det.

VI KLIVER IN i den lilarosa sopbilen som lyser upp den annars gråa vinterdagen. Vi fyra tränger

ihop oss i den tvåsitsiga bilen där det är varmt och skönt, och radion är på. Det luktar knappt någonting alls – vilket jag trodde det skulle göra.

Vi kliver ut i den råa kylan igen, sopgubbarna går in i ett soprum och kommer ut med en tunna. Bosse Hedström råkar välta tunnan och alla soppåsar ramlar ut på gatan. Vissa påsar öppnar sig och skräpet ramlar ut på gatan. Det måste de plocka upp för hand.

– Fan!

De beklagar sig över att alla inte knyter påsarna.

Efter några kvarter är det dags för tippning. Vi åker till Vatten-

Här hamnar dina sopor

Förpackningar

Plastförpackningar smälts ned och återvinns till allt från diskborstar till trädgårdsmöbler.

Pappersförpackningar fínsorteras och packas i balar. Avfallet skickas till pappersbruken

där det blir nya förpackningar och ytterhöljen på gipsskivor.

I metallförpackningar så skiljs aluminium och järn åt med hjälp av

magneter. Metallerna smälts och används för tillverkning av både järnvägsräls och nya förpackningar. **Glasförpackningar** pulvriskas eller krossas. Materialet skickas vidare till glasbruk, där det blir nytt glas eller isolering i hus.

Matavfall

Matavfallet behandlas i

Uppsala Vattens

biogasanläggning och blir biogas till stadsbussarna och bilar, samt gödsel till lantbruket.

Elavfall

Hit räknas till exempel batterier, datorer och tvättmaskiner. Farliga ämnen och material tas tillvara så att de inte sprids vidare till människor och natur. Värdefulla material återvinns och plasten blir ny plast eller eldas upp.

Brännbart avfall

Hit räknas allt möjligt: kattsand, dammsugarpåsar, kuvert, glasspinnar ...

Det brännbara hushållsavfallet förbränns i

Vattenfalls värmeverk i Boländerna.

Värmen används sedan till fjärrvärme och vattenuppvärmning för bostäder.

nos

falls anläggning i Boländerna, uppför vad som ser ut som en ruschkana i spiralform.

Efter att vi åkt upp för ruschkanan – som egentligen är en backe – stannar Bosse bilen på en väg som väger soporna. Väl framme vid själva tippet kliver vi ur. Det är ett grått och ganska otrevligt område.

– Det finns en stackare som måste städa själva anläggningen, skrattar sogubbarna.

NÄR VI TIPPAT

soporna måste vi skynda oss därifrån, sobilar står på kö. Det finns till och med trafikljus. Soporna far vidare till värmeverket för att bli fjärrvärme medan vi åker in mot stan igen. Inne i bilen be-

rättar Bosse

Hedström och Kennet Hedqvist att en sådan bil som de kör, med två fack, måste tippas tre till fyra gånger per dag.

– I stan är man alltid två sogubbar eftersom det är så mycket sopor att hämta.

ATT VARA SOGUBBE

Miljöarbetare är sogubbarnas egentliga titel.

I Uppsala finns det bara en kvinna som arbetar med sophämtning.

En sogubbe tjänar mellan 20 000 och 35 000 kronor i månaden.

Yrket är ansträngande för exempelvis ryggen och man kan göra illa sig om folk lägger trasigt glas oskyddat i soporna.

Rätt skräp på rätt plats är inte alltid lätt – men desto viktigare för miljön, klimatet och framtiden. Vi hjälper dig att få koll på i vilken behållare du ska slänga vad.

Text: Isa Modigliani
och Mårten Markne
Foto: Rebecca Karlén

Sortering för alla

Varför sortera?

Sopor innehåller både farliga och värdefulla ämnen. Genom sopsortering kan de tas hand om på ett säkert sätt och det mesta kan återvinnas. Människor och miljö skyddas och vi sparar energi och naturresurser genom att använda material flera gånger.

Exempel: Återvinning av aluminium sparar 95 % av den energi som behövs för att framställa nytt aluminium, och återvinning av stål sparar 75 % av energin jämfört med om man brutit ny järnmalm.

Sant eller falskt?

Det finns många myter om sopsortering. Här kommer några.

1 Det är ingen idé att sopsortera, för allt blandas ändå i sopbilen.

Falskt! Inget av det sorterade avfallet blandas med annat avfall. I många fall används en sopbil med två eller fler fack som skiljs åt av en vägg, och då kan det se ut som att avfallet blandas ihop.

2 Det går åt så mycket energi när man fraktar

och återvinner avfall att det är lika bra att låta bli.

Falskt! Vid återvinning går det åt mindre energi än om man bränt avfallet.

3 Gamla tidningar ska man slänga i brännbart.

Sant – om vi pratar riktigt gamla tidningar. Efter tre månader stelnar trycksvärtan och det går inte att återvinna papperet. Inte heller gulnat tidningspapper går att återvinna.

4 Förpackningar måste diskas noga i varmvatten.

Falskt! Förpackningen behöver bara vara så ren att den inte luktar eller kan dra till sig skadedjur.

5 Nagellack och hårsprej slängs i brännbart.

Falskt! Sådant är farligt avfall och ska lämnas till återvinningsstationen.

5 Det är ett lagbrott att inte sortera sina sopor.

Sant!

Hur sorterar du det här?

Metall eller elavfall?

Matavfall eller brännbart?

Metallförpackning eller brännbart?

Glasförpackning eller sten/betong?

Gips/isolering eller sten/betong?

Kaffekopp: sten/betong, lämnas på återvinningscentral.

Apelsinskal: matavfall.

Mobiltelefon: elavfall, lämnas på återvinningscentral.

Glasögon: gips/isolering, lämnas på återvinningscentral.

Värmeljus: är en riktig luring: stearinet ska ner i brännbart men hållaren sorteras som metallförpackning, och då ska du ta bort pluppen som vecken sitter i från koppen. Varför då? Jo, för vekeshållaren är av stål, medan

koppen är av aluminium. Man skiljer olika metaller med hjälp av en magnet, och om du inte tagit isär aluminium och stål kommer det ickemagnetiska aluminiumet att följa med det magnetiska stålet och gå upp i rök när stålet smälts. Dumt, eftersom återvinning av just aluminium sparar ovanligt mycket energi.

Källor för all info på sidan:
uppsalavatten.se, sopor.nu, ftiab.se

SORTERINGSGUIDE

Fick du flera fel? Här finns en bra guide där du kan söka på ditt skräp och få hjälp med att slänga det rätt.
► uppsalavatten.se

Ulrika Winter, Athena Möller
Christophs och Sebastian From är
med i Rosendals friganförening.

Gammal ost, bröd som passerat bäst-före-datum, småfula grönsaker som lämnat plats åt fräschare varor på butikshyllan – för en containerdykare är matbutikernas containrar ett skafferi.

Dumpstrarna äter sopor

Varför är ni friganer?

Sebastian From: Det är ekonomiskt, miljövänligt och jag vill minska företagets inkomst.

Ulrika Winter: Jag vill belysa fel i systemet, det slängs så mycket bra mat. Jag vill inte delta i det systemet.

Athena Möller Christophs: När jag flyttade hemifrån blev jag tvungen att tänka ekonomiskt. Jag vill gärna köpa ekologiska produkter, men det är dyrt. Jag dumpstrar även för att jag varken vill bidra till konsumtion eller vara i behov av att göra det.

Hur går det till när ni är ute och dumpstrar?

Sebastian: Vi går ut efter att butikerna har stängt, vid halv elva. Först drar vi till ett bageri och tar bullar och bröd ur containern. Sedan cyklar vi eller tar bussen till Studentstaden och vid tolv tar vi en paus och myser med bullar.

Ulrika: Jag känner inte att det är moraliskt fel att dumpstra eftersom maten är slängd.

Athena: Har datumet gått ut så har varan inget marknadsvärde.

Är det inte äckligt?

Ulrika: Jo, vissa containrar är äckliga. Men då skippar vi dem.

Äter ni enbart sådant ni plockar upp? Vad säger era föräldrar?

Sebastian: Mina föräldrar köper mat. Först tyckte de inte om att jag dumpstrade men nu är de mer ok med det när de ser att till exempel brödet är fräscht. Fast de gillar inte att jag är ute och ränner om nätterna.

Ulrika: Mina föräldrar är negativt inställda, så jag äter det jag plockar upp själv.

Athena: Jag har som målsättning att leva så men det är svårt att kombinera med

Det slängs så mycket bra mat. Jag vill inte delta i det systemet.

vardagen eftersom det kräver sena kvällar.

Vad ska man tänka på om man vill börja dumpstra?

Athena: Jag föreslår att man börjar med att samla ihop ett gäng och att man tar reda på så mycket info som möjligt, kanske pratar med en erfaren. Och att man snyggas till efter sig!

Ulrika: Läs på om varför man dumpstrar och om det ekonomiska systemet.

Sebastian: Jag skulle säga att man ska springa ifrån polisen, men tjejerna här tycker det är bättre att prata med dem och förklara. Ett bra tips är att ta med handskar och påsar.

LAGLIGT?

Stöld/snatteri: gäller saker som "har ett värde på den legala marknaden."

Dumpstrare hävdar att mat med utgåendet bäst-före-datum inte borde räknas dit och att butiken har avsagt sig ägandet i och med att varorna slängts.

Olaga intrång: Den som bryter upp eller gör skada på en container bryter klart mot lagen. Även om man tar sig in på inhägnat område kan man dömas för olaga intrång.

ORDLISTA

Containterdykning/dumpstring: att leta efter användbara saker och/eller mat i containrar och liknande.

Frigan: person som tar avstånd från konsumtion och som så mycket som möjligt lever utan att köpa saker.

Mer info

- ▶ trashwiki.org
- ▶ [Facebookgruppen Dumpster diver troop](#)

Text: Isa Modigliani
Foto: Karin Karlsson (stora bilden),
Isa Modigliani (lilla bilden)

Hejdå dröm- exorcism

JAG HAR EN dröm. Likt Martin Luther King har jag det, men tyvärr saknar min dröm hans goda politiska budskap. Min dröm är inte ädel, månår inte om en nations bästa. Och dessutom skrämmer den vettet ur mig.

Min framtidsdröm är att kunna bli författare och kulturskribent; åtminstone är det säkert att jag vill skriva. Jag vill omge mig själv med text, ord och bokstäver. Jag vill ha bokhyllor som täcker mina väggar från golv till tak med böcker som bär på tusen och åter tusen berättelser. Tolstojs Anna Karenina, Littlefinger i A game of thrones, Wildes Dorian Gray och Flauberts miserabla Madame Bovary. De ska alla vara redo för att dammas av, plockas fram och älskas igen och igen.

BLOTTA TANKEN PÅ den här framtidsvisionen ger känslan av att ha ett fiskben på tvären i luftstrupen och en klädnyppa över näsan på samma gång. Alltså ingen bra känsla.

Det finns ett högst begränsat antal jobb inom kultursektorn och arbetsmarknaden för journalister är väldigt smal. Det är i vetenskapen om detta jag har bedrivit min drömxorcism, hejdå journalisten och hejdå författaren.

Tills alldeles nyligen. Då insåg jag vikten av att ha en framtidsdröm, oavsett dess omfång, relevans eller sannolikhet. Oberoende av om drömmen gör mig livrädd eller inte så finns den där och låter skönja en potentiell lycka. Och jag tror att blotta existensen av den har ett egenvärde.

MIN DRÖM SLÅR kanske inte in. Men jag tycker att den är för fin för att ges upp. Det handlar ju om råg i ryggen, att våga ge sig hän utan större chans till framgång. För mig skulle det räcka mer än väl att bli betraktad som halvkass pseudointellektuell och place-ras längst bak i bokhyllan.

Anna Hall

om att våga ha en framtidsdröm

PETTER LARSSON:

Ungdomar tar med sig mycket härifrån som de har nytta av i livet.

Kulturprofilen

Huskämpe

PETTER LARSSON

Ålder: 23 år

Gör: är vice ordförande på Ungdomens hus.

Gillar: att spela musik och hänga på Huset.

Under våren pågår kampanjen Kampen om huset, för att uppmärksamma politiker och andra om de ekonomiska problemen på Ungdomens hus. Vi pratade med Petter Larsson som är personalansvarig.

Vad vill ni åstadkomma med Kampen om huset?

– Få ett höjt bidrag, få en tydligare dialog med kommunen och handikappanpassa lokalerna. Sitter man i rullstol kan man bara vara på en våning av tre.

Hur jobbar ni för att få nya personer till huset?

– Vi har närvarat på olika skolor genom projektet Magma, som tar slut i maj. Eftersom vi inte har tillräckligt med anställda för att driva sådana kampanjer så hamnar ansvaret på medlemmarna att försöka sprida ordet. Vi har kanske varit dåliga på att kommunicera utåt. Men vi har

planer på fler torgmöten, flygbladsutdelningar och en profileringskampanj.
Varför är Ungdomens hus viktigt?
– Det är många ungdomars liv. Man kan lära sig att starta egna grejer, som att ha vernissage eller spelning. Ungdomar tar med sig mycket härifrån som de har nytta av i livet.
Vilka är er målgrupp?
– Ungdomar 15-25 år. Det är ungefär lika många tjejer som killar som kommer. Vi har haft tjejläger och en replokal där tjejer lär sig att d:a.

Text: Isa Modigliani
Foto: Rebecca Karlén

3 Ungdomens hus-tips från Petter

CYKELVERKSTAD

Laga punka, reparera cykeln eller bygg en!

► Ungdomens hus, tisdagar och torsdagar

STÖDKONSERT

Stödkonsert för Huset med bl a Kung Henry och Löst Folk.

► Ungdomens hus, 3 maj

PINGISTURNERING

Anmälan sker på Huset.

► Ungdomens hus, 18 maj

Musik

HÅKAN HELLSTRÖM

7/10

Det kommer aldrig va över för mig

ÄNTLIGEN ÄR HAN här igen, den samtida nationalskalden Håkan Hellström. Sedan sist har han hunnit fylla 39 år, men han är också 16, 21, 24 och otaliga andra åldrar däremellan i nya albumet *Det kommer aldrig va över för mig*. Den rusiga ungdomens sötna är i gåshudsbildande kontrast till ett slags ålderdomlig vishet och bitterhet, de samexisterar harmoniskt i detta album precis som i tidigare. Men albumets synt, besök av soulsjungande artisten Salome Kent och Håkans (bokstavligen) stammande röst är nystiftade bekantskaper.

De nya sångerna kanske inte kryper hela vägen in på skinnen såsom *Gårdakvarnar och skit* eller *För sent för edelweiss* gjort. Men det är ju bra grejor ändå. Lyssna, njut, och gråt en skvätt för att Håkan är mer ungdom vid 39 än vad du är nu.

Anna Hall

Film

4/10

SIDE EFFECTS

► På bio nu

EMILY BEGÅR SJÄLMORDSFÖRSÖK, får mediciner som ger oväntade biverkningar. Här är en intetsägande film med tv-seriekänsla om psykiska besvär och intriger inom läkemedelsindustrin. Karaktärerna hade kunnat bli intressanta men mycket är förutsägbart. Filmen räddas av teman som psykologiska plot twists, kvinnor som manipulerar män och tvärtom.

Sara Dutta

2/10

VI

► Premiär 10 maj

I VI FÅR vi se hur två personer kan förstöra varandra trots att de älskar varandra. Ångest, mentala sammanbrott och en obehaglig stämning fyller filmen och det blir alldeles för mycket för min del. Trots att meningen är att skildra ett förhållandes mörkare sidor blir det alldeles för övertydligt och tungt för att det ska bli något annat än jobbigt att se på.

Rebecca Karlén

8/10

JACK THE GIANT SLAYER

JACK THE GIANT SLAYER är en mash-up av de engelska sagorna om Jack jättedödar och Jack och bönstjälken. Vi följer den äventyrslystna prinsessan Isabelle och den enkla bondpojken Jack som tillsammans kämpar för att skapa en framtid på sina egna villkor. En magisk saga med vidriga jättar, söt tonårskarlek, bra skådisar och ett riktigt äventyr.

Tilde Käreland

Händer nu

Bring Down The Beat – next generation. Projekt för unga i Gottsunda och Stenhagen som vill hålla på med hiphop.

► bit.ly/14PBxBQ

Artisten Syster Sol kommer till Stadsbiblioteket och pratar om hur hon gör låtar. Gratis! 2 maj.

Vi väntar på ...

FESTIVAL

Sommarens alla festivaler. Från nykomlingen Bråvalla till Hultsfred som blir i Sigtuna i stället – dit kommer Arctic Monkeys (bilden).

► festivalrykten.se

HUNDRAÅRINGEN

Boken om en hundraåring som blev ut genom fönstret blir film, Robert Gustafsson i huvudrollen.

► premiär 25 december

Musik

JUNIP

Junip

8/10

JOSÉ GONZÁLEZ ÄR en del av bandet Junip. Vi minns honom från covern på The Knifes Heartbeats. Han ackompanjeras på denna skiva väl av bland annat visslingar.

Skivan är snyggt inspelad och känns som filmmusik. Kanske blir den lite tråkig? Den kräver en lyssnare, inte bara någon som hör, först då blir den uppskattad på rätt sätt. Detta säger inte att skivan inte är för alla, men man måste verkligen vilja lyssna och den faller i alla fall mig i smaken.

Victoria Jansson

Spel

SIMCITY

8/10

I DEN FEMTE delen av Simcity-serien får spelaren återigen utlopp för sina borgmästardrömmar. Dessvärre får man numera bara ett begränsat område att bygga sin stad på, något som framkallar viss klaustrofobi och begränsar hur kreativ man kan vara med sin stadsplanering.

Som tur är gör charmig design och underbart ljud Simcity till ett annars rakt igenom underhållande spel som är väldigt svårt att lägga ifrån sig.

Karl Tammerman

Foto: Martin Norberg, Eric Liebowitz, Johan Helmer, Warner, EA

Vill du ha ett bra sommarjobb i år?

Gäller dig som går i gymnasiet och har minst ett år kvar av dina studier.

Uppsala kommun erbjuder 100 arbetstillfällen under sommaren! Arbetsperioder och tid varierar mellan projekten, men alla kommer att jobba 6 timmar per dag under tre veckor. Du kommer att arbeta i grupp med totalt 7–10 personer. Sedvanlig lön för sommarjobb utgår.

Konst-igt

Utsmycka en offentlig plats i Uppsala tillsammans med etablerad konstnär.

Operation Information

Lyft fram och sprid information om vad som pågår i Uppsala.

Bio under stjärnorna

Rigga bioföreställningar utomhus under sommaren.

Kultur vid Fyrisån

Gör årummet mer spännande, med konst, musik och aktiviteter.

Ung handboll

Arbetet innebär att tjänstgöra som instruktör för barn och yngre ungdomar.

Gatuperformance

Lära sig planera och marknadsföra gatuperformance med musik, dans, nycirkus, och andra estetiska uttrycksformer.

Reginateatern

Var med och skapa en föreställning i ett spännande projekt.

Sommaren 2013

Mer information och
ansökningsmöjligheter
hittar du på
www.uppsala.se

Text: Anton Andersson • Foto: Andréas Vadian

Tredje Gången Gillt

I Musik Direkt's länsfinal fick Tredje Gången Gillt en miniturné i Sverige som pris. De har skickat in ett bidrag till Svensktoppen och har skivinspelning på gång.

Hur började ni spela ihop?

Cecilia: Vi blev uttagna till ett kulturprojekt där vi fick sätta ihop kreativa saker på Regina-teatern. Vi började spela musik ihop och det lät bra.

Hur skulle ni beskriva er musik?

Elin: Jag tycker det är jättesvårt, men det är som vispop. Vi kör stämsång.

Ylva: Vi lägger ner mycket tid på texten.

C: Den är ganska finstämd.

Hur går den kreativa processen till? Vem skriver låtarna?

C: Själva låtarna skriver vi ihop tillsammans.

Y: Elin har en textgrund, sen kommer Cissi på en melodislinga.

Vilka band eller artister inspirerar er?

C: Melissa Horn och Kapten Röd.

E: Jag lyssnar på mycket svenskt. Nu har vi mest låtar

på svenska, jag tycker om att skriva på svenska medan de här två tycker om att skriva på engelska.

Y: Peter LeMarc.

Beskriv hur ni laddar upp inför en spelning. Har ni några ritualer?

C: Vi röker och sjunger inte upp. Men vi kör alltid igenom våra låtar och taggar till med dem.

Y: Vi improviserar mycket.

E: Vi har ju ett gäng låtar vi brukar köra för att vi vet att de går hem. Sedan beror det helt på var vi spelar och på stämningen.

Vad har ni för framtidsvisioner?

E: Att göra en skiva. Spotify är också ett mål, man behöver inte vara signad för att få vara med.

C: Vi jobbar för fullt med att sprida musiken på Facebook. Vi vill ju gå ganska långt.

Y: Det är väl som alla artister, man vill ju bli världskänd.

Lyssna på Tredje Gången gillts favoritlåtar på open.spotify.com/user/tidningenword

Vem tycker du att vi ska skriva om på den här sidan nästa gång?
Sms 070 645 31 41

Kolla in

Tredje Gången Gillt spelar på Hugos kaffe 27 april och Kulturernas karneval 25 maj.

3

andra bra Uppsalaband

SPECIAL SEASON
Words egen skribent
Anton är sångare i detta funkrock/alternativrock-band.

▶ facebook.com/myspecialseason

SOL
Stoner/post-hardcoreband som spelat på Grand och i Livekarusellen.

▶ facebook.com/solthestone

SANDRA KARLSSON
Fick hela två priser i Musik direkt: spelning på Fett me kärlek, och finalplats i P4:s musiktävling Svensktoppen nästa.

Foto (fr v): Karin Karlsson, Lise-Lott Westlund, Lise-Lott Westlund

TREDJE GÅNGEN GILLT
Medlemmar: Cecilia Simander, Elin Sternesjö och Ylva Nordmark
[www: facebook.com/TredjeGangenGillt](https://www.facebook.com/TredjeGangenGillt)

Framtiden är en skräckis

”**DIN BÄSTA TID** är nu, Victoria. Ta vara på den!” sa en släkting, man ungefär 80 år, till mig. Nej, jag orkar inte. Visst, gymnasiet har varit sjukt kul men också väldigt jobbigt. Framtiden ser också rolig ut med friheten att, i alla fall nästan, göra vad jag vill, men den ger mig ångest.

Alla har vi längtat till att bli äldre. När man gick i ettan ville man verkligen vara en sexa; vara lite längre än alla andra, vara bäst på basketspelet king och ha lite pondus.

Men när man väl var äldst på skolan längtade man till högstadiet eftersom man tyckte att alla var så omogna på mellanstadiet. Och ja, så har det hållit på. Framtiden har alltid varit ljusare, bättre och roligare. Fram tills nu.

JAG VILL INTE gå vidare för framtiden betyder ansvar. Det betyder att flytta hemifrån, städa, diska och laga mat helt själv. Man kommer vara utan någon som gör allt det där då man är sjuk. Man blir vuxen.

Men det är ändå nu som vår bästa tid börjar.

Jag är så fruktansvärt klugen. Å ena sidan vill jag komma vidare, men å andra sidan är jag rädd för vad som väntar bakom hörnet.

Det är som en riktigt bra skräckfilm, man vill se fortsättningen fast samtidigt inte. Kanske borde jag varken längta eller bäva för framtiden, för vuxen blir man vare sig man vill eller ej.

Victoria Jansson

om vår bästa tid

ULRIK MUNThER:

Jag har lärt mig att skilja på Ulrik som person och Ulrik som artist.

Kändisen

Lever sin dröm

Hej Ulrik! Hur mår du?

– Jo tack, det är fint! Mycket att göra nu men det är så det ska vara!

Vad började allt med?

– Lilla melodifestivalen 2009! Jag vann och gick vidare till den nordiska tävlingen som jag också vann. Året därpå blev det skivkontrakt och så var allt igång!

Hur känns det så här efter mello?

– Det känns bra! Allting rullar på.

Man måste nog ha nya projekt som rullar igång när mello tar slut, annars uppstår en stor tomhet. Men det är en hejdundrande musikcirkus som är underbar att vara med i.

Hur har du kombinerat din skolgång med musikeryrket?

– Jag valde att satsa helhjärtat på musiken och därför hoppade jag av efter ettan på gymnasiet. Jag ville göra det jag ville till hundra procent i stället för att kombinera musiken och skolan halvhjärtat. Jag är inte heller en studiemotiverad person eftersom mitt hjärta alltid klappat

extra för musiken. Så jag valde att satsa på min dröm fullt ut.

Hur har offentligheten påverkat dig?

– Den har gjort mig till en mer eftertänksam människa. Jag har lärt mig att skilja på Ulrik som person och Ulrik som artist: jag är inte det jag gör. – Dessutom har jag insett att man inte ska ta allting på så stort allvar, varken sig själv eller vad andra säger. Det bästa är att bara göra sin grej och ta allt med en nypa salt.

Vilka är framtidsplanerna?

– Att fortsätta hålla på med musiken. Jag kom just hem från Japan där jag haft några gig och det var jätteroligt! Jag hoppas kunna åka tillbaka dit och lira. Min turné tar sin början nu också. Så att få fortsätta göra det jag älskar och alltid utvecklas vidare inom musiken känns som bra framtidsplaner!

ULRIK MUNThER

Ålder: 19 år.

Bor: I Stockholm

Aktuell med: Sverigeturné och albumet Rooftop som släpptes i mars.

Text: Leila Sabzevari

Foto: Universal music

Tyckt och tryckt

Leila Sabzevari

är ansvarig för pr och marknadsföring på Word. Du når henne på leila@tidningenword.se

JAG SER ÄNDÅ på mig själv som en väldigt flexibel person. Strosar omkring i livet och tänker att jag har väldigt lätt att anpassa mig osv. Tills den dagen inträffade då hemsidan jag besöker åtskilliga gånger per dag bytte grafik.

Hotmail bytte system till något som kallas Outlook och jag insåg att jag är en väldigt oföränderlig typ.

NU HAR DET liksom gått flera veckor men jag har fortfarande magknip varje gång jag ska maila någon.

Jag har en hobbypsykologisk tes om saken också: eftersom allt i livet är så föränderligt är det skönt för människan (läs mig) att kunna haka upp sig på en fast punkt i tillvaron, även om detta är något så banalt som en hemsida. Därför blir det kalabalik när inte ens min mail-inbox ser ut som den alltid gjort.

Så, jag vill ha gamla Hotmail tillbaka. Liksom jag fortfarande betraktar Facebooks ständiga förändringar enerverande och skulle vara nöjd om versionen från cirka år 2008 började användas igen.

Eftersom allt i livet är så föränderligt är det skönt för människan att kunna haka upp sig på en fast punkt i tillvaron.

Foto: Kadellar, Jojo Whilden/
HBO, Thron Ullberg

Paris

OCH SÅ GICK drömmen i uppfyllelse. Om två och en halv månad kommer jag leva i min favoritstad, strosa omkring i fladdriga klänningar och säga bonjour och oui oui hela dagarna. Surrealistiskt och alldeles himla överbäst.

TV

JAG STÄLLER MIG på kö i hyllningståget för tv-serien Girls! Begåvade Lena Dunham som har gjort allt: skapat, regisserat, skådespelat osv. En sådan fräsch och samtida serie med feministiskt driv. HELT RÄTT.

Jonas

BEATRICE ASK ... alltså, jag har aldrig haft respekt för henne som yrkesmänniska – en åsikt som befästes ytterligare i samband med hennes attityd i hela de-papperslösa-debatten. Bästa Jonas Hassen Khemiri för hans öppna brev i DN!

Hej du under 26!

Vi tänker så här: Det är bra om det är lättare för dig att få ett jobb.

Det finns de som tänker tvärtom.

Socialdemokraterna vill fördubbla arbetsgivaravgiften för unga. Det gör det mycket dyrare att anställa dig under 26 år. Vi tycker att alla jobb behövs. Vad tycker du?

FÖLJ OSS PÅ:
FACEBOOK.COM/MODERATERNA
TWITTER.COM/NYA_MODERATERNA
INSTAGRAM: NYAMODERATERNA

nya
moderaterna

Nästa Word kommer 9 september.
Vad tycker du att vi ska skriva om då?
Temat är Kreativitet.

word@tidningenword.se
070 645 31 41

WORD

Vilka av följande påståenden stämmer in på dig?

- Jag vill stärka min entreprenöriella kompetens
- Jag vill fika
- Jag skulle gilla att få gratis spel och gå på gratis bio
- Jag vill synas/höras/bestämma
- Jag får bra idéer ibland (eller ofta)
- Jag är en lagspelare
- Jag brinner för /valfri kreativ aktivitet/

Fick du minst ett kryss?

Då borde du vara med och göra Word.

Mejla word@tidningenword.se

Smsa 070 645 31 41

WORD

facebook.com/gillatidningenword

